

LA REGOLO E LA URSO

YE ul bela somer-jorno, urso e volfo esis kune promenanta en la foresto. La urso, audante belega ucel-kanto, dicis: « Frata volfo, qua do esas l'ucelo qua kantas tante dolce? »

— To esas la rejo dil uceli, respondis la volfo ; ni devas salutar lu.

Or to esis regolo.

— Se lo standas tale, dicis la urso, me prizus vidar lua palaco.

Duktez me ad olu.

— To ne esas tam facil kam tu kredas, replikis la volfo. Tu mustas vartar til ke la reja Damo venos.

Balde pose venis la reja Damo kun la reja Siniorulo, e li du omna tenis en la beko vermeti por nutrar lia yuni. La urso dezirabus sequar li, ma la volfo retenis lu per lua maniko e dicis:

— Tu mustas vartar til ke la reja Gesiniori itere foriros.

Li saciesis da merkar la kavajo ube esis la nesto e durigis sua promenado. Ma la urso esis nepacienta vidar la rejaj palaco. Lu retrovenis pos kelk instanti, kande la gereji esis jus ekfluginta. Lu regardis aden la nesto e vidis 5 od 6 yuni blotisint en olu.

— Kad ico esas palaco rejaj? lu klamis; quante meskina domacho! Pri vi, vi ne esas rejidi, tote ne, ma nur desnobla sordidegi.

La yun regoli, audinte ta paroli, extreme iraceskis e klamis:

— No, no! ne tala ni esas! Nia gepatri esas nobela. Urso, li ya savos provar lo a tu.

Ye ta minaco, la urso e la volfo pavoreskis, e quik retroiris a sua kaverni. La yun regoli duris kriar e bruisar e, kande lia gepatri riadportis nutrajo, dicis a li:

— Mem se ni mustus hungre-mortar, ni gustos nulo, ne mem mush-pedo, til kande vi pruvabos ke ni esas nobela filii. La urso venis hike ed insultis ni.

— Quieteskez, filii, dicis olda rejulo. Me aranjos la afero.

Il flugis kun sua reja spoza ad avan la kaverno dil urso e klamis a lu:

— Old urso grunema, pro quo tu insultis mea filii? To male rezultos a tu; me volas konkluzar kun tu la afero per tilmorta kombato.

Tale la milito deklaresis al urso. Ica vokis por sua helpo omna quadrupedi. Bovi, asni, kapreoli, cervi ed irga bestii marchanta sur la tero esis mobilizat. La regolo sualatero kunvokis omna flugeri; ne nur uceli mikra e granda, ma anke kulci, hornisi, abeli e mushi kunvenis al armeo.

Kande la milito esis balde komenconta, la regolo sendis spioneri por saveskar qua esas la chef-generalo di l'armeo quadrupedal. La kulco, qua esis la maxim ruzoza de omni, flugis tra la foresto en qua l'ennemiki esis asemblit, e su celis sub arbor-folio en la loko ube la chefi facis milital delibero. La urso advokis la foxo e dicis a lu:

— Kamarado foxo, tu esas la maxim habila de ni omna; tu esez nia generalo; tu komandez ni.

— Tre bone! dicis la foxo; ma me ne povos audigar me da omni. Qua signalon me uzos por komandar sive l'atako sive la retreto?

Nulu savis trovar lo.

— Nu! dicis la foxo, me havas bel, long e tufatra kaudo qui similesas a red penacho. Me tenos ol alte erektita kane la kozo bone standos; lore vi avancez sen hezito. Ma se me lasos ol pendar, lore ita eskapez qua lo povos!

La kulko, audinte ta vorti, retroflugis al regolo e naracis a lu omno detaloze. Kande la dio dil kombato esis komencita, la quadrupedi avancis amasope kun bruiso qua igis la tero tremar. La regolo anke, arivis tra l'aero kun sua armeo qua kriis, sisis e zumis fremisigive. L'atako esis vivaca. La regolo imperis al horniso postenizar su sub la kaudo dil foxo, e pikadar lu per sua tota forci. Ye la unesma piko, la foxo tresayis e bruske levis gambo. Tamen lu mantenis sua kaudo alte erektita. Ye la duesma stroko, lu mustis abasar ol dum un instante. Ma ye la triesma, lu ne plus povis tolerar la doloro e kriante klemis la kaudo inter la gambi. Ton vidante, la quadrupedi kredis ke omno es perdita; li komenics disfugar singlu en sua retreteyo. Tale la uceli vinkis en la batalio. La reja Gesiniori flugis a sua nesto e klamis a sua filii:

— Joyeskez, kari, manjez e drinkez, nam ni vinkis en la batalio.

— No! respondis la regol-yuni; ni manjos erste kande la urso venabos a nia nesto por prizentar a ni exkuzi e proklamar ke ni esas nobelidi. La regolo flugis do al kaverno dil urso e klamis a lu:

— Grun-urso, tu devas venor avan la nesto di mea filii por prizentar a li exkuzi e proklamar ke li esas nobelidi. Se ne, on ruptos a tu la kosti.

La pavorigita urso kun kapo abasita e kaudo klemita reptis til ibe e prizentis la postulit exkuzi. Erse lore la regol-yuni esis satisfacita; li kalmeskis e manjis, drinkis e festegis til tarde en la nokto.

